

FÖRENINGEN
LÄCKÖ VÄNNER
BOX 2256, SE-531 02 LIDKÖPING

Nyhetsbrev

Augusti 2011

Årets opera "The Turn of the Screw" - en klar kritikersuccé

Tove Nyquist, Alexander Chojecki och Angela Rotondo. Foto: Petter Magnusson

Summerar årets sommaropera med ett leende på läpparna. 5000 personer har sett The Turn of the Screw, inklusive svensk- och internationell press, några opera- och teaterchefer samt inbjudna gäster som är betydelsefulla för oss och som på olika sätt stödjer verksamheten. Recensioner över hela sidor – ja t o m i ett fall ett uppslag! – i Svenska Dagbladet, Dagens Nyheter, Göteborgsposten, Aftonbladet, Göteborgs Tidning, NLT, Bohuslänningen. Fler recensioner och reportage i lokalpress, även i Stockholm och Göteborg som belyste våra duktiga barnsolister. Medverkan i radions Mitt i musiken och TV4's Nyhetsmorgon/Mitt kök. Recensioner och blogginslag om föreställningen på ett antal nätsidor, bland annat en internationell branschtidning. Framför oss väntar recensioner i Tidskriften Opera och den prestigefyllda Opera Magazine. Alla har varit eniga; ett modigt val av verk, strålande framfört = en strålande föreställning.

Och jag håller med. Stämningen på borggården har varit oerhört stark, kväll efter kväll. Vi har drabbat publiken med gåshud och rysningar. Barnen har imponerat djupt. Ljuset har skapat magi, kostym och scenbild har förmedlat tyngd och äkthet. Sångarnas röster har gått rakt in i våra hjärtan, orkestern har fyllt hela borggården. Några äventyr; en korsett har öppnat sig, en docka har smugglats upp bakom pianot, en trappa har ställt till lite trubbel. Jag är stolt och tacksam; jag har haft de allra bästa medarbetare - på varenda post, från kreatör till kaffekokare! Detta är nyckeln till all framgång: det mänskliga kapitalet.

Catarina Gnospelius, Läckö Slotts operaproducent

Läckö Vänner har nu en egen hemsida där du kan läsa mer om det som står i medlemsbladet och där finns även fler bilder. Besök gärna

www.lackovanner.se

Två hedersmedlemmar utsedda på årsmötet 2011

Birger Bäckström. Porträtt i olja, av konstnär Pära Bjurström, Hjo

Landshövdingen för dåvarande Skaraborgs län, Birger Bäckström var Vänföreningens första ordförande från 1998 till 2003. Han hade då redan avgått som landshövding, eftersom det nya storlandet bildades den 1 januari 1998. Då Birger flyttade från länet, för att göra olika utredningar för regeringen, blev det svårt att sitta kvar som ordförande och Ivar Virgin tog över.

Jag känner mig både stolt och hedrad av att bli hedersmedlem i föreningen. För mig har Läckö framförallt varit en pärla i kulturutbudet i regionen. Intressanta utställningar, enastående musikupplevelser i en fantasieggande historisk miljö.

Slottsträdgården har utövat en speciell lockelse på mig, som annars inte är någon trädgårdsfreak. Att vandra där är ett måste vid varje Läcköbesök. För övrigt så är jag pensionär på heltid. Så gott som alla uppdrag jag haft för det offentliga är avslutade, hälsar Birger.

Direktör Sture Öster, entreprenör och Läckövän

Sture Östers företagsengagemang startade på allvar 1982 när han tillsammans med sex andra köpte Götenehus. Westergyllenkoncernen växte fram med Götenehus som en del. Många trevliga styrelsesammanträden i Läckö Vänförening har förlagts till Stures företag.

Sture Öster var med och bildade Vänföreningen 1998 och har sedan dess suttit i dess styrelse och är från och med 2011 hedersledamot tillsammans med förre landshövdingen Birger Bäckström. Tillsammans med Arne Frisinger ansvarar Sture Öster för företagssponsringsprogrammet.

-Personligen är jag väldigt nöjd med arbetet som gjorts inom vänföreningen. Håkan Ridal har varit en bra motor genom åren och mitt stora kontaktnät i näringslivet har stöttat verksamheten på Läckö slott. Arne Frisinger och jag har ofta suttit ner och tillsammans kontaktat företagsledning och bett om bidrag till olika projekt för slottets räknning. Jag är glad för mitt medlemskap i vår fantastiska förening, avslutar Sture.

Skåneresan 7-8 maj

En härlig vårlördag med flödande sol och mängder med vårblommor och mycket gott humör fylldes en buss med Läckövänner för en resa till Skåne. Första besöksmålet var Krappereus slott.

Efter trevliga kvällsövningar och övernattning på hotell stod Vrams Gunnarstorp på programmet.

Lars-Göran Lönnermark tackar fru Tornérhielm för en utomordentligt guiding. Efter lunch hos Kalle på Spången styrdes kosan hemåt. Hela resan går att läsa om på vår hemsida www.lackovanner.se.

ORDFÖRANDE HAR ORDET

”Ja, detta har blivit en lika raffinerad som genuint oroande föreställning som konsekvent litar på sin konstnärliga vision. Här står verkligen musiken i centrum, och orkestern under Simon Phipps ledning tar på ett virtuost sätt vara på den lyriska klangrikedomen i Brittens partitur... Sopranen Karolina Andersson gör en magnifik gestaltning av rollen som guvernanten...” Det ströddes i våra rikstidningar lovord över Läckös sommaruppsättning av Benjamin Brittens opera *The turn of the screw*. Citatet är från Göteborgs-Posten den

18 juli. Man imponerades av satsningen på en så sällan spelad opera, och man imponerades av genomförandet. Många av detta Nyhetsbrevs läsare upplevde själva föreställningen, som trängde sig på en i den intima miljö som den inre borggården på Läckö erbjuder.

Det var inte någon insmickrande opera, vare sig vad gäller Benjamin Brittens musik eller själva handlingen. Det var inte så att man trallade på någon melodislinga, när man fundersam lämnade borggården. Men jag tror att många var fyllda av en stark upplevelse, i första hand av de solistiska prestationerna som var lysande, men också av mystiken som förmedlats och som fick en att fråga: Vad är det jag har varit med om?

När jag före föreställningen i programmet såg att en flicka och en pojke skulle ha två av rollerna, trodde jag att de var tilldelade talroller. Men så var det ju inte alls. Som de sjöng! Jag hoppas bara att de var i goda händer dessa veckor och att de fick något slags de-briefing efter att så intensivt ha levt med i denna annorlunda scenframställning.

Jag lyckönskar Läckö och dess ledning för att nu ha satt Läckö på kartan som en av de stora scenerna i vårt land, också inom dagens musikliv. Det blir inte svårt att rekrytera sångare till den scenen kommande år med sådan konstnärlig ledning och så skickliga medarbetare!

Men vad ska vi få uppleva nästa sommar?

"Den som äger en trädgård och en boksamling saknar intet." Cicero

Då Simon Irvine tog över Lilla slottsträdgården på 1990-talet var skötseln helt eftersatt och hans kunskaper om äldre tiders växtmaterial och odlartraditioner har legat till grund för hans konstnärliga utformning av dagen trädgård. Mer av hans trädgårdsdesign kan ses i Botaniska Trädgården i Göteborg,

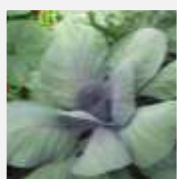
muren, börjar bli gamla och murkna men ger fortfarande goda skördar. Dom planterades på 1930-talet, frös ner under de stränga vintrarna på 40-talet tog sig igen men måste nu snart tas ner.

Läckös trädgård odlas helt ekologiskt med naturgödsel och ogräsplockning för hand. Varje morgon levereras de nyskördade grönsakerna direkt till slottets restauranger. Färskare kan det knappast bli.

I alla sina slott lät Magnus Gabriel De la Gardies inreda bibliotek. På Läckö förlade han det till det då nybyggda tornet över slottskyrkan. Från biblioteket nåddes trädgården via en trätrappa. Både bibliotek och trädgård var avsedda för kontemplation och nytta.

Munkar tog med sig växter som dill, fänkål, körvel, senap, åbrodd, pepparrot, anis, salvia, basilika, kyndel och koriander från Europa när de anlade kloster i Sverige på 1100-talet. Mer än något annat har detta präglat utformningen av senare tiders trädgårdar. Från klostren spreds kunskap som levde kvar även efter reformationen på 1500-talet, när de flesta klostren revs.

På Läckö har det också odlats men på grund av läget på en klippö var det svårt att anlägga en tillräckligt stor odling, för att

försörja herrskap och tjänstefolk, i direkt anslutning till slottet. Dessa odlingar förlades i stället till Kungsgården och benämns Stora Trädgården. Lilla Slottsträdgården, den som vi besöker idag, tros ha tillkommit under 1670-talets första år. Trädgården omgavs då liksom nu av höga murar klädda med rödmålade brädor. Från ett inventarium (1681) hittas träd och växter som päron, körsbär, äpple, vinrankor, persilja, palsternackor, tulpaner, morötter, buxbom, valnöt, johanneslök, rödlök, timjan, mejram, persilja, pimpinella, gurkor och provinsrosor.

Henrik Bengtsson ger besökarna goda odlingsråd

Sommaren 2011 står trädgården frodig och under en pratstund med Henrik Bengtsson, medarbetare på Läckö sedan 11 år, får vi reda på att det är han och Engla Sundberg som tillsammans med Simon Irvine sköter trädgården från vårens första grävningar till skörd och förberedelser för vintern. De ömtåliga fikonsträden, som planterades 2003, blir omhöljda av en låda täckt med säckväv för att klara kölden. Ett sorkpar tyckte också att det var en perfekt plats att övervintra på och gnagde då av fikonsträden. Så då var det ändå förgäves. Men nu har fikonen bildat nya skott och är på väg upp igen.

Kung Carl XVI Gustav planterade vid sitt senaste besök ett spaljepäron som nu i år ger skörd för första gången. Tanken är att täcka stora delar av den västra muren med spaljepäron. Valnötsträden, som också växer vid den västra

Simon Irvine designar alltid trädgården men sen kan man behöva ändra på något eftersom en trädgård är beroende av väder och vind. Vinden, säger Henrik är det svåraste ur odlingssynpunkt här ute. Ett år blåste alla små salladsplantorna helt

enkelt bort. Då får man naturligtvis tänka om och planera nytt. Men detta år kom man igång tidigt och redan 1 juli skördas broccoli och sallad medan fänkål, palsternackor, kardon en nära släkting till kronärtskockan, bondbönor, aubergin får vänta lite på att skördas. Varje år dras sju till åtta tusen plantor upp i det växthus som ligger utanför slottet på andra sidan viken. Önskedrömmen är att kunna bygga ett växthus i trädgården. Kanske kan det småningom bli verklighet med hjälp av Läckö Vänner? Mer att läsa om trädgårdar på www.lackovanner.se

Kungens spaljepäron

Stiftelsen Läckö Slott och
Föreningen Läckö Vänner
www.lackoslott.se
Box 2256
531 02 Lidköping
Tel 0510-48 46 60

Läckö Vänners ordförande
Lars-Göran Lönnermark
Malmgatan 5, 532 31 Skara
Tel 0511-182 36
elg.lonnermark@swipnet.se

Sekreterare
Håkan Ridal
Marieholmsvägen 61
542 43 Mariestad
Tel 0501-185 26 h.ridal@telia.com
Föreningens bankgiro 5749-1474

Resor
Britmari Brax britmari@brax.nu

Redaktör
Ulla-Märta Tall um.tall@telia.com

AVGIFTER

Årsmedlem 200:-/medlem och år
Guldmedlem 2.000:-/medlem och 10 år
Företagsmedlem 2.000:-/företag och år

FÖR MEDLEMMAR

Genom medlemskapet ger du värdefullt stöd till slottets verksamheter förutom att du får personliga förmåner.

- Gratis entré till slottet & trädgården.
- Inbjudan till invigningen av årets sommarsång.
- Specialpris till Opera och musik.
- 50% rabatt på boken Greve Magnus Kök och Hushåll på Läckö.
- 20 % rabatt på alla varor i butiken.
- Medlemsaktiviteter vår och höst.
- 50 % rabatt hela sommaren på entrén till Gunnebo Slott och Nääs Slott.
- För företag 10 fribiljetter till Slottet.
- För företag specialvisningar bl. a på icke öppettider samt särskild service vid aktivitet i anslutning till slottet.

Följ med på Norgeresan sommaren 2012

Vi fortsätter traditionen med en långresa till ett intressant område vartannat år. I förra Nyhetsbrevet avslöjades att resan 2012 går till Norge under åtta dagar.

Västra Sverige och södra Norge har mycket gemensamt av naturliga skäl – språk, kultur, geografi och historia inte minst har tydliga samband. Från Bohuslän och vidare längs kusten upp till Trondheim byggdes ett antal viktiga befästningar och slott med flera likheter inte minst med Läckö. Det intressantaste kanske är Rosendals Slott i Hardangerfjorden, som drivs på samma sätt som Läcköstiftelsen med likheter i program och utställningsverksamhet. Resan är inte klar i alla detaljer men i stora drag ser det ut som följer:

Dag 1. Upphämtning med buss i Mariestad, Skara och Lidköping. Färd genom Dalsland och Värmland till Lillehammer med Sigrid Undset, museum och hem. Vidare till Röros för övernattning. Alternativt åker vi genom Gudbrandsdalen till Dovre för övernattning.

Dag 2. Från Röros/Dovre genom Stjørdalen till Stiklestad där kung Olav den helige stupade, vidare till Austerås Slott samt Brekkstad på Örlandet vid Trondheimsfjorden för övernattnin

Dag 3. Från Brekkstad till Trondheim med Nidarosdomen, museer, biskopsgård och mycket mer. Under dagarna får vi säkert höra mer om pilgrimsvandringarna från Sverige och hit upp. Vi övernattar här.
Dag 4-5. Vi planerar att åka längs kusten med Hurtigruten Trondheim – Bergen. (Övernattning). Alternativt blir det buss till Bergen.

Dag 6. Vi tittar på Bergen med Rosenkrantztornet, museer, gamlebyen mm. Denna dag tar vi oss till Rosendal vid Hardangerfjorden för övernattning.

Dag 7. Efter Rosendal får vi till Eidfjord med Griegs diktarstuga, förbi Kjeåsen som ligger på en klipphylla 600 meter över havet, över hardangervidda till Hamar och övernattning.

Dag 8. Vi lämnar Hamar och åker till Eidsvoll (unionsupplösningen) och Fredrikshald med Röed herregård. Därefter Svinnesund – Lidköping – Skara – Mariestad och resan är slut.

Resan planeras och leds av Roger de Robelin, Nationalmuseum, välkänd för Italienresenärerna. Han är mycket kunnig om Norge och har medverkat i många projekt på Läckö. För de praktiska arrangemangen anlitas ett lokalt bussbolag. Pris på resan är inte klart, men kommer att inkludera resa, hotell, nästan alla måltider, guidningar, entréer och andra avgifter. Inte heller tiden är bestämd.

Trots att program, kostnader och tid inte har varit klart har, i början av augusti, har 12 Läckömedlemmar redan anmält sig.

Är du intresserad av resan och kanske vill åka med, hör av dig till
Håkan Ridal, tel 0501-18526,
mobil 070-5414849,
e-post h.ridal@telia.com.

Se också hemsidan lackovanner.se

Stort tack till Elos, Lidköping som bekostat detta utskick!

ELOS

Lär dig mer om Läckös store herre i höst!

Den 15 september börjar en studiecirkel på tema "Magnus Gabriel och Lidköping". Cirkelledare är Fredrik Kindberg, chefsguide på Läckö Slott. Anmälan: Studieförbundet Vuxenskolan Lidköping: lidkoping@sv.se eller på telefon 0510-22340.